

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

NÁZEV PRÁCE: Náhradní rodinná péče a výchova dětí homosexuálními páry z pohledu práva, psychologie a křesťanské etiky

AUTOR: Monika Doležalová

VEDOUcí: Karolina Diallo

Rok odevzdání práce: 2017

1. Téma práce (aktuálnost, náročnost, shoda s obsahem práce)

☐ vynikající	☒ velmi dobrý	☐ průměrný	☐ podprůměrný
-------------------------------------	---	-----------------------------------	--------------------------------------

Téma je aktuální, vzhledem k velké mediální i odborné diskutovanosti náročné na zpracování a zachování neutrality, vyváženou prezentaci postojů k problematice a jejich kvalitní analýzu.

Do tématu autorce často prosakuje téma homosexuality jako takové na úkor homoparentality, přičemž právě na ni má být práce cílena. V tomto světle se jeví nadbytečné subkapitoly o historii homosexuality (která navíc nedostatečně odlišuje homosexuální orientaci a homosexuální chování) i o právech homosexuálů.

2. Stupeň splnění cílů práce

☐ Splněny	☒ Částečně splněny	☐ Nesplněny
----------------------------------	--	------------------------------------

Práce si kladla za cíl „prostudovat odbornou literaturu ohledně homosexuality a možnosti výchovy dětí homosexuálními páry a pomocí analýzy dat hledat odpověď na opodstatněnost či neopodstatněnost jednotlivých pozic vůči problematice homoparentality včetně prezentace stanoviska křesťanské etiky vůči ní“.

Takto vymezený cíl odděluje křesťanskou etiku jako něco, co není třeba analyzovat (na rozdíl od pohledu práva či psychologie?), nýbrž stačí jen prostá prezentace. Mohu doufat, že jde pouze o nešťastnou formulaci a nikoliv o pokus nesouhlasný (leč trvalý a konzistentní) postoj vyčlenit jako něco, čím není třeba se hlouběji zabývat.

Autorka s odbornou literaturou pracovala poměrně kvalitně (oceňuji práci se zdroji angloamerické provenience), ale slibovaná analýza není dostačující. U právních norem chybí zcela, u psychologických aspektů postrádá rozsah i potřebnou kritičnost.

3. Přístup k řešení (zhodnocení teoretických východisek, použitých postupů a metod)

☐ vynikající	☐ velmi dobrý	☒ průměrný	☐ podprůměrný
-------------------------------------	--------------------------------------	--	--------------------------------------

Téma autorka zpracovala studiem odborné literatury a tématických textů a v duchu heuristické metody měla v úmyslu data analyzovat (viz cíl práce). Zde zopakují, že v analýze shledávám nedostatky. V kapitole o právech homosexuální párů autorka jen prezentuje některé normy a vybrané právní kauzy, u uvedených psychologických výzkumů by mj. stálo za úvahu, zda jsou vzorky o počtu 25 osob (výzkum Galambokové) nebo dokonce 15 osob (výzkum Flakse a kol.) dostatečně reprezentativní, zda je posouzení inteligence (která je z větší části vrozená) dětí vychovávaných homo/heterosexuálními partnery relevantní důvod hovořící pro homoparentalitu, stejně jako by bylo možné uvést výzkumy podporující názory zastánců rodinného optimalismu atd.

Kapitola o uchopení problému prizmatem psychologie vysvětluje mnoho pojmů souvisejících s vývojem dětí (environmentalismus, nativismus, vazba, rodina), ale už je nevztahuje k homoparentalitě. Zároveň opomíjí témata, která s homoparentalitou z vývojově psychologického hlediska souvisí těž (a možná více) a mohla by reprezentovat hlas proti, zejména Oidipův/ Elektrín komplex, kdy dosažení sexuální identity dítěte je inherentní přítomnost obou rodičů (rozdílného pohlaví).

4. Přínos práce pro teoretické a praktické využití

☐ vynikající	☒ velmi dobrý	☐ průměrný	☐ podprůměrný
-------------------------------------	---	-----------------------------------	--------------------------------------

Práce představuje pohled na homoparentalitu prizmatem několika humanitních disciplín, místy hlouběji jinde povrchněji, neklade si ambice názorový střet dvou táborů rozsoudit, pro základní orientaci čtenáře postačuje. Zvláště komparativně-právní část je zdařilá, i publikovatelná.

5. Logická stavba práce

☒ vynikající	☐ velmi dobrá	☐ průměrný	☐ podprůměrná
--	--------------------------------------	-----------------------------------	--------------------------------------

Stavba práce je srozumitelná, ale nelze přehlédnout strukturální zlom mezi kvalitním přehledem právním a horší kapitolou psychologickou (ta byla špatná po stránce obsahové, až do podkapitoly o výzkumech byla velmi obecná a od tématu odchýlená, tak i jazykové, neboť se v ní vyskytlo mnoho pravopisných i gramatických chyb, včetně užívání chybných pojmů: opakovaně „podmět“ místo podnět, „deprimované“ namísto deprivované atp.).

6. Formální úroveň práce

☐ vynikající	☐ velmi dobrá	☒ průměrná	☐ podprůměrná
-------------------------------------	--------------------------------------	--	--------------------------------------

Styl odkazů a citací je jednotný a odpovídá normě, ale v práci se najdou místa, kdy odkaz na zdroj chybí. Opakující se chybou je též neuvedení odkazů (nebo přímé identifikace) při zmínce o „existujících výzkumech“ (str. 66), „některých psychologických“ (str. 11) atp.

Na hranici mezi jazyk a formu stavím nejasné (šlo by říct i zavádějící či sugestivní) formulace typu „..., jsou stejně dobře sociálně adaptovaní ve všech složkách vývoje, někdy dokonce dosahují lepších výsledků, než jejich vrstevníci vychovávaní heterosexuálními rodiči.“ (str. 67) O jakých lepších výsledcích je řeč, když výzkum dospěl ke stejné sociální adaptovanosti ve všech složkách? V práci by měl být dodržen jednotný přístup k přechylování cizích ženských příjmení (např. profesorka Golombok na jedné straně, psycholožka Rimmová jinde).

7. Odborná jazyková úroveň práce

☐ vynikající	☐ velmi dobrá	☐ průměrná	☒ podprůměrná
-------------------------------------	--------------------------------------	-----------------------------------	---

Chyby v interpunkci, překlapy, stylistické, pravopisné i gramatické chyby jsou k nalezení převážně ve 3. a 4. kapitole a Závěru práce. Pro jejich množství je zde nebudu vypisovat, od 3. kapitoly je na každé stránce alespoň jedna chyba k nalezení.

8. Vhodnost použitých zdrojů při tvorbě práce

☒ vynikající	☐ velmi dobré	☐ dobré	☐ dostačující
--	--------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------

Studentka využila kvalitní a aktuální české i cizojazyčné zdroje.

Práci k obhajobě

☒ doporučuji	☐ nedoporučuji
--	---------------------------------------

S klasifikací

☐ 1	☐ 1-2	☐ 2	☐ 2-3	☒ 3	☐ 3-4
----------------------------	------------------------------	----------------------------	------------------------------	---------------------------------------	------------------------------

Navzdory všem výtkám a v posudku zmíněným nedostatkům považuji toto náročné téma za docela dobře zpracované a doporučuji práci k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

- 1) Vyberte si libovolnou teorii psychického vývoje, se kterou jste se setkala v rámci předmětu Vývojová psychologie, vztáhněte ji k homoparentalitě a prezentujte některé z vlastních úvah.
- 2) Na základě otázky výše vytyčte senzitivní období psychického vývoje dítěte, kdy dítě může homoparentalita nejvíce zasáhnout.

V Praze dne 10.5.2017

